

Dubbdäcksandelar i kommunerna inom Östra Sveriges luftvårdsförbund

Parkerade personbilar januari-mars 2016

Magnus Brydolf

Förord

Kartläggningen av dubbdäcksandelar i Östra Sveriges luftvårdsförbunds medlemskommuner har sammanställts av SLB-analys vid Miljöförvaltningen i Stockholm. SLB-analys är operatör för förbundets system för övervakning och utvärdering av luftkvalitet i regionen. Uppdragsgivare för utredningen är Östra Sveriges luftvårdsförbund. Räkningarna av dubbdäcksandelar har utförts av personal i respektive kommun.

Rapporten har granskats av: Anders Engström-Nylèn

Uppdragsnummer:	2016052
Daterad:	2016-06-10
Handläggare:	Magnus Brydolf, 08-508 28 925
Status:	Granskad

Miljöförvaltningen i Stockholm
Box 8136
104 20 Stockholm
www.slb.nu

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	4
2 Inledning.....	4
3 Vägtrafikens utsläpp av slitagepartiklar	4
4 Metod för räkning av dubbdäcksandelar	5
5 Deltagande kommuner.....	6
6 Antal räknade personbilar.....	7
7 Resultat	8
6.1 Gävleborgs län	8
6.2 Uppsala län	9
6.3 Stockholms län.....	10
6.4 Sörmlands län	11
6.5 Förändring av dubbdäcksandelar från år 2014 till år 2016.....	12

1 Sammanfattning

I LVF:s tilläggsprogram för år 2016 fick medlemskommunerna i uppdrag att räkna dubbdäcksandelar på parkerade fordon under perioden januari-mars år 2016. Syftet var att se eventuella förändringar jämfört med resultaten från år 2014 men också att utöka underlaget med dubbdäcksandelar från fler kommuner. Räkningar utfördes i 27 av 53 medlemskommuner. Jämfört med år 2014 minskade dubbdäcksandelen i 12 kommuner och ökade i 9 kommuner. I två kommuner var andelen oförändrad medan 4 kommuner saknade resultat från år 2014.

2 Inledning

I tilläggsprogrammet för år 2016 beslutade Östra Sveriges luftvårdsförbund att följa upp den kartering av dubbdäcksandelar som gjordes inom verksamhetsområdet år 2014. Syftet var att se eventuella förändringar men också att utöka underlaget med resultat från fler kommuner. En ökad kunskap om dubbdäcksanvändningen inom verksamhetsområdet ger förutsättningar för bättre kvalitet på indata till haltberäkningar. Projektet var utformat som ett frivillig åtagande för kommunerna.

3 Vägtrafikens utsläpp av slitagepartiklar

Dubbdäckens slitage på vägbanan genererar partiklar som vid torrt väglag virvlar upp i luften och kan ge kraftigt förhöjda PM10-halter. Andelen dubbdäck har stor betydelse för partikelhalten där en högre dubbdäcksandel innebär högre partikelhalter vid samma trafikflöde och fordons hastighet. De flesta tillfällen med höga PM10-halter inträffar under våren vid torrt väglag då slitagepartiklar frigörs och virvlar upp i luften.

4 Metod för räkning av dubbdäcksandelar

LVF:s kommuner använde samma metod för räkning av dubbdäcksandelar som Trafikverket www.trafikverket.se.

- Tidsperiod för räkning januari-mars
- Räkning på parkerade personbilar
- Minst 600 personbilar skall räknas under perioden
- Obegränsat antal räkningstillfällen under perioden
- Räkningar görs på minst tre olika typer av parkeringsplatser

Räkningarna kan göras på alla typer av parkeringsytor som;

- längs lokalgator, centralt eller utanför tätort
- utanför köpcentra
- vid alla typer av evenemang
- vid offentliga inrättningar
- vid privata arbetsplatser
- infartsparkering/pendlarparkering
- parkeringshus

6 Antal räknade personbilar

Antal räknade personbilar i kommunerna varierade mellan 200 och 1150, tabell 1. I Hudiksvall, Hofors, Enköping, Ekerö, Vaxholm, Värmdö och Eskilstuna räknades färre än 600 personbilar men resultaten finns ändå med i sammanställningen.

Tabell 1. Antal räknade personbilar i kommunerna.

Län	Kommun	Med dubbdäck	Utan dubbdäck	Totalt
X	Hudiksvall	476	113	589
X	Ovanåker	615	69	684
X	Bollnäs	641	99	740
X	Hofors	435	74	509
X	Söderhamn	555	125	680
X	Sandviken	499	103	602
X	Gävle	598	123	721
C	Enköping	422	162	584
AB	Nykvarn	381	219	600
AB	Täby	467	344	811
AB	Ekerö	391	202	593
AB	Vaxholm	126	79	205
AB	Salem	388	280	668
AB	Södertälje	689	458	1147
AB	Sollentuna	560	409	969
AB	Tyresö	364	236	600
AB	Järfälla	384	270	654
AB	Lidingö	432	410	842
AB	Nacka	375	312	687
AB	Sundbyberg	373	288	661
AB	Österåker	451	275	726
AB	Solna	327	273	600
AB	Värmdö	389	210	599
AB	Botkyrka	327	300	627
AB	Stockholm innerstad	262	345	607
D	Eskilstuna	378	118	496
D	Oxelösund	413	188	601

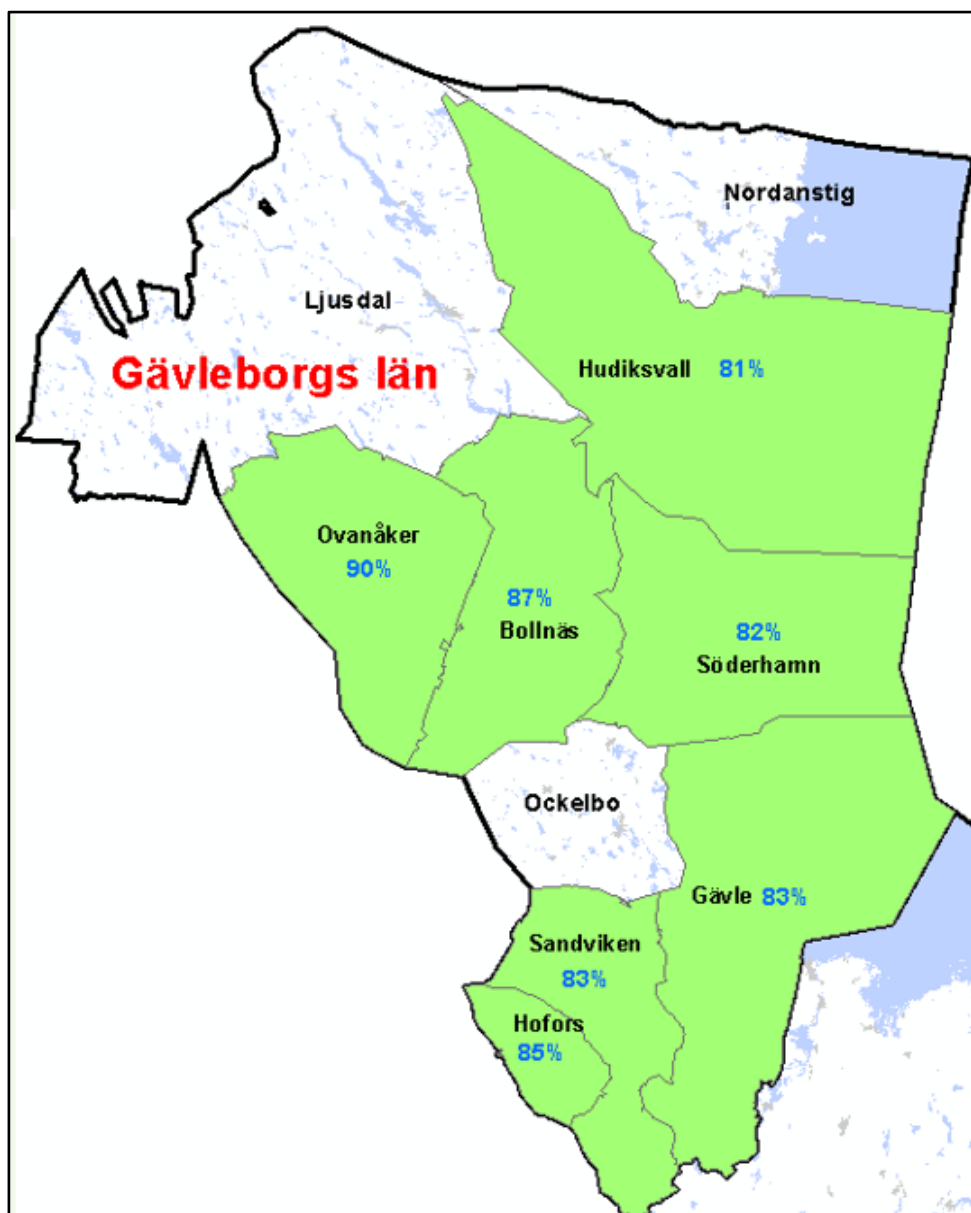
7 Resultat

Resultaten visar en tydlig geografisk fördelning med högst andel dubbdäck i Gävleborgs län följt av kommunerna i Sörmlands län, Uppsala län och Stockholms län. Ovanåkers kommun har den högsta dubbdäcksandel inom verksamhetsområdet, 90 %, och Stockholms kommun den lägsta, 43 %.

6.1 Gävleborgs län

Hudiksvalls kommun hade den lägsta dubbdäcksandelen, 81 %, och Ovanåker den högsta, 90 %, se figur 2.

Figur 2. Dubbdäcksandelar i Gävleborgs län år 2016.

6.2 Uppsala län

Dubbdäcksandelen i Enköpings kommun var 72 %, se figur 3.

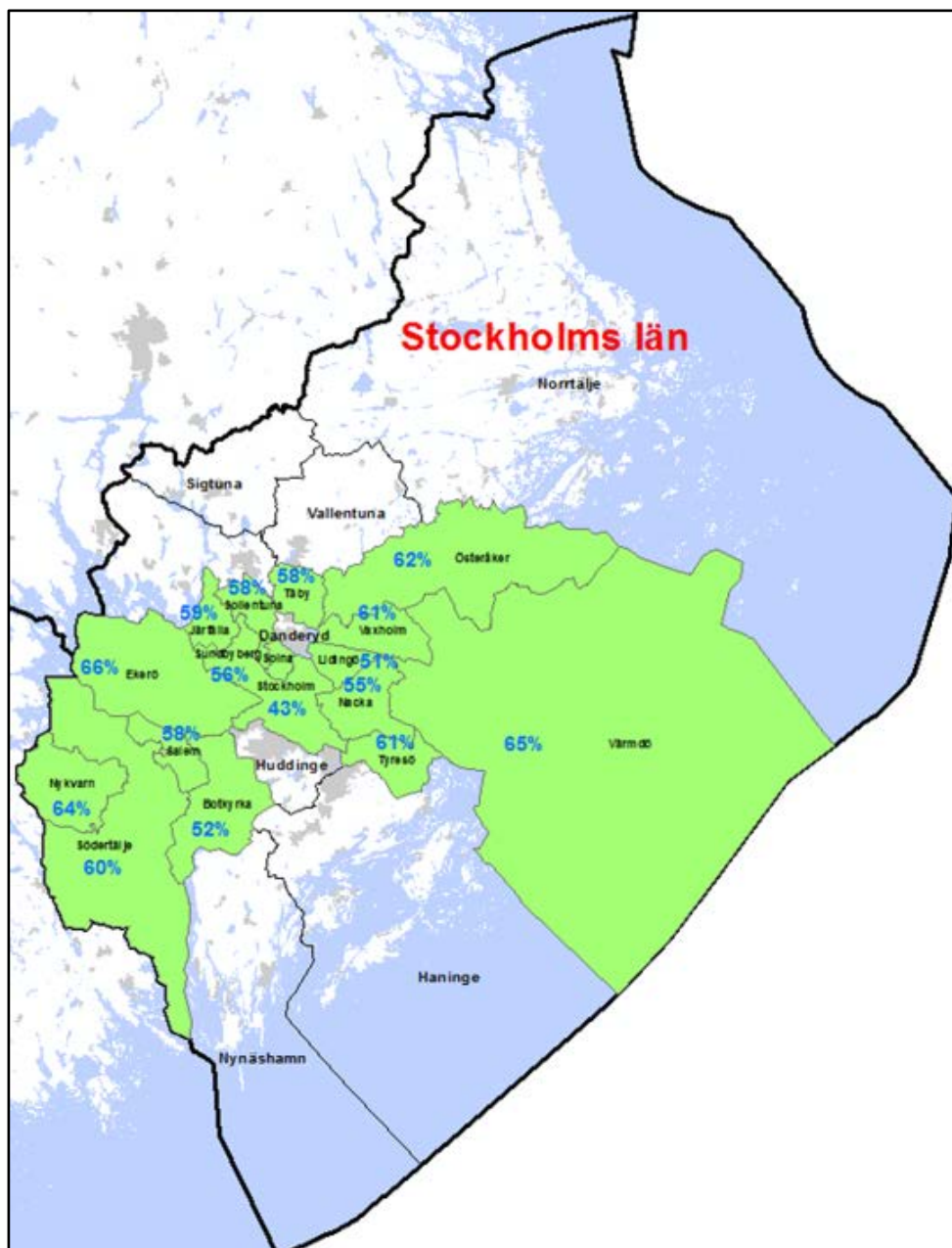
Figur 3. Dubbdäcksandel i Uppsala län år 2016.

6.3 Stockholms län

Stockholms kommun hade den lägsta dubbdäcksandelen, 43 %, och Ekerö kommun den högsta, 66 %, se figur 4.

Figur 4. Dubbdäcksandelar i Stockholms län år 2016.

6.4 Sörmlands län

Oxelösunds kommun hade den lägsta dubbdäcksandelen, 69 %, och Eskilstuna kommun den högsta, 76 %, se figur 5.

Figur 5. Dubbdäcksandelar i Sörmlands län år 2016.

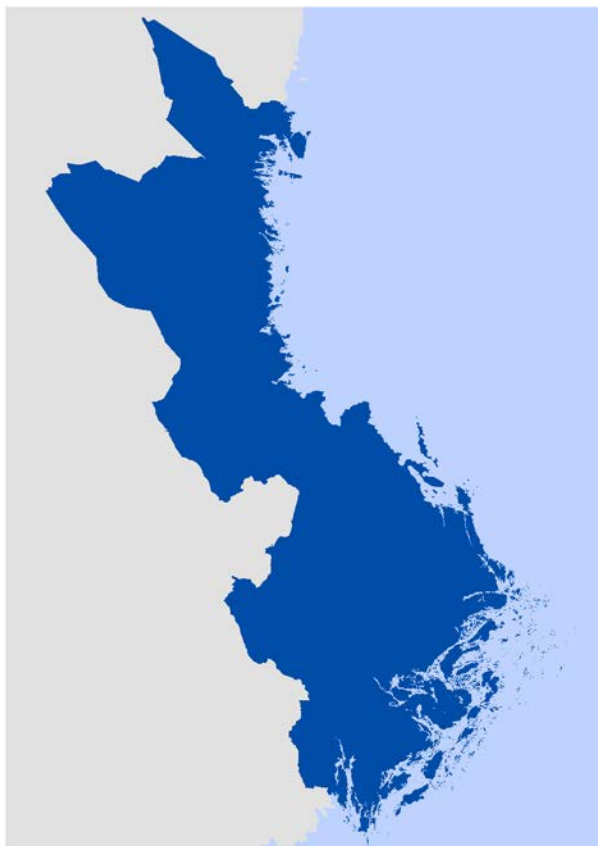

6.5 Förändring av dubbdäcksandelar från år 2014 till år 2016

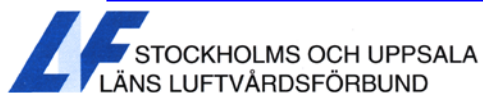
Jämfört med år 2014 minskade dubbdäcksandelen i 12 kommuner, ökade 9 kommuner och var oförändrad i två kommuner. Fyra kommuner saknar resultat från år 2014. Österåkers kommun hade den största ökningen (+10 %) medan andelen i Hudiksvalls kommun minskade mest (-14 %).

Tabell 2. Antal räknade personbilar och dubbdäcksandelar inom LVF:s kommuner år 2014

januari-mars				
Län	Kommun	Dubb 2016	Dubb 2014	Förändring 2014-2016
X	Ovanåker	90%	88%	+2
X	Bollnäs	87%	87%	0
X	Hofors	85%	86%	-1
X	Gävle	83%	81%	+2
X	Sandviken	83%		
X	Söderhamn	82%	84%	-2
X	Hudiksvall	81%	95%	-14
D	Eskilstuna	76%	79%	-3
C	Enköping	72%		
D	Oxelösund	69%	68%	+4
AB	Ekerö	66%	63%	+3
AB	Värmdö	65%		
AB	Nykvarn	64%	69%	-5
AB	Österåker	62%	52%	+10
AB	Vaxholm	61%	62%	-1
AB	Tyresö	61%	58%	+3
AB	Södertälje	60%	60%	0
AB	Järfälla	59%	57%	+2
AB	Salem	58%	62%	-4
AB	Sollentuna	58%	60%	-2
AB	Täby	58%	64%	-6
AB	Sundbyberg	56%	55%	+1
AB	Nacka	55%	56%	-1
AB	Solna	55%		
AB	Botkyrka	52%	51%	+1
AB	Lidingö	51%	56%	-5
AB	Stockholm	43%	45%	-2

Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund är en ideell förening. Medlemmar är 41 kommuner, landstingen i Stockholm och Uppsala län samt institutioner, företag och statliga verk. Samarbete sker även med länsstyrelsen i Stockholms län. Målet med verksamheten är att samordna arbetet vad gäller luftmiljö i länen med hjälp av ett system för luftmiljöövervakning, bestående av bl a mätningar, emissionsdatabaser och spridningsmodeller. SLB-analys driver systemet på uppdrag av Luftvårdsförbundet.

POSTADRESS:

Box 38145, 100 64 Stockholm

BESÖKSADRESS:

Södermalmsallén 36

TEL. 08 – 5800 2101

INTERNET www.slb.nu/lvf